

8.4.2019

Hyvä Katri Makkonen ja Kari Paaso

Sosiaali- ja terveysministeriö on 17.10.2018 antamassaan tiedotteessa 148/2018 ilmoittanut käynnistävänsä vaihtoehtohoitoja koskevan lainsäädännön valmistelun seuraavaa hallituskautta varten. Vaihtoehtohoitoja koskevan sääntelyn kehittäminen vaatii laajaa asiantuntemusta ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, kuten STM on tiedotteessaan todennut.

Suomen Terveysjärjestö STJ ry on vuonna **1956** perustettu valtakunnallinen terveisiin elämäntapoihin ja kokonaisvaltaiseen terveyteen suuntautunut kansalaisjärjestö. Järjestöllämme on pitkät perinteet kokonaisvaltaisesta, ennaltaehkäisevästä terveydenhoidosta. Järjestöllämme on myös monipuolinen osaaminen vaihtoehtoisista hoitomuodoista, josta esimerkkinä 2018 julkaistu **-Hyvinvointia ja terveyttä edistävät hoidot Suomessa ja Euroopassa** –opaskirja. Kirjaan on kerätty tietoa mm. DUODECIMin, FIMEAn ja EVIRAn lähteistä sekä EU-komission säädöksistä. Lääketieteellisiä tutkimusviitteitä on otettu runsaasti mm. **PubMed** -tietokannasta.

Lainvalmistelussa tulee huomioida Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1350/2007/EY, kansanterveyden kokonaisvaltaisesta huomioimisesta.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32007D1350&from=FI>

”Ohjelmassa olisi tunnustettava, miten tärkeää on omaksua kokonaisvaltainen lähestymistapa kansanterveyteen, ja sen mukaisissa toimissa olisi otettava tarvittaessa huomioon täydentävä ja vaihtoehtoinen lääketiede, jos sen tehokkuudesta on olemassa tieteellistä tai kliinistä näyttöä”

Ennaltaehkäisevällä terveydenhoidolla on tärkeä merkitys koko kansantaloudelle, koska se parantaa kansalaisten terveyttä ja vähentää sairaanhoidon kuluja. Vaihtoehtoiset hoitomuodot tarjoavat varteenotettavan mahdollisuuden parantaa kansanterveyttä, kuten EU jäsenmailtaan edellyttää.

Suomessa vaihtoehtohoitojen integraatio kansallisiin terveydenhuollon järjestelmiin on jo käynnistynyt. Tästä hyvänä esimerkkinä oppaan sivuilla 25, 26 ja 42 mainittuja hoitoja, jotka on jo hyväksytty **Käypä hoito -suosituksiin**. Sivulla 27 on EU-komission laatimia terveysväittämiä ravintolisille. Terveysväittämät pohjautuvat EU:n hyväksymiin tieteellisiin tutkimuksiin.

Tiedotteessa viitataan myös Ruotsin käytäntöihin. Ruotsissa on äskettäin valmistunut vaihtoehtoisten hoitojen asemasta laadittu välimietintö SOU 2019:15

(https://www.regeringen.se/4961ee/contentassets/75e0d769c4be49f8b2acce1a4cb5451e/komplementar-och-alternativ-medicin-och-varld---sakerhet-kunskap-dialog-sou-2019_15.pdf).

Välimietinnössä korostetaan potilaan oikeutta osallistua hoitoonsa ja itseään koskeviin hoitopäätöksiin myös vaihtoehtohoitoja käyttäessään. Vaihtoehtoisia hoitomenetelmiä ehdotetaan integroitavaksi terveydenhuoltoon samoilla ehdoilla kuin muitakin hoitoja. Välimietintö ehdottaa 1-2 opintopisteen vaihtoehtohoitoja käsittelevää koulutusta eri terveydenhuollon koulutusohjelmiin. Välimietintö ehdottaa lisäksi vaihtoehtohoitoja koskevan informaation lisäämistä potilaille suunnatuilla informaationsivustoilla.

Sveitsi on hyväksynyt 1.8.2017 korvattaviksi kansallisesta sairausvakuutuksesta seuraavat vaihtoehtoiset hoitomuodot: antroposofinen lääketiede, klassisen homeopatia, perinteinen kiinalainen lääketiede ja yrtilääkintä (Herbal Medicine). Aiheesta lisää opaskirjan sivulla 14.

Norjaan perustettiin vuonna 2000 täydentävien ja vaihtoehtoisten hoitojen tutkimuskeskus NAFKAM (National Research Center in Complementary and Alternative Medicine CAM), joka toimii lääketieteellisen tiedekunnan yhteydessä. Sen toiminnan rahoittaa Norjan sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaava ministeriö (Ministry of Health and Care Services). Aiheesta lisää opaskirjan sivuilla 12-13.

Ohessa teille **-Hyvinvointia ja terveyttä edistävät hoidot Suomessa ja Euroopassa** - opaskirjat. Kirja on ladattavissa myös ilmaiseksi www.terveysjarjesto.fi sivustolla, jolloin linkkien kautta pääsee lukemaan oppaassa käytetyt tutkimusviitteet ja muut aineistot.

Suomen Terveysjärjestö tulee toimittamaan opaskirjat myös tuleville uusille sosiaali- ja terveysministerille sekä peruspalveluministerille.

Mikäli STM:n valmistelussa tullaan asettamaan työryhmä, vaadimme että Suomen Terveysjärjestön edustajan tulee olla työryhmässä mukana, edustamassa kansalaisten mielipidettä.

Yhteistyöterveisin

Merja Lindström

Puheenjohtaja, STJ ry